קצב: מי שערך הסקרים על המנצח לראשות הליכוד עוד יאכל את הכובע שלו

בסוד שיח
מאת שאול שיח

פרשנים פוליטיים המצויים היטב בעשה בליכוד סבורים, כי אם אמנם ינצח ח"כ "ביבי" נתניהו ב"פריימריס" ויזכה בהנהגת הליכוד – יתפלג הליכוד. לדעתם ח"כ דוד לוי לא יישלם עם מנהיגותו של נתניהו והוא יעדיף את הרס הליכוד על־פני קבלת מרותו של יריב אישי. ח"כ דוד לוי וכמותו ח"כ מנחם בגין וח"כ משה קצב מאמינים, כי נתניהו לא יזכה בסיבוב הראשון במספר הקולות הדרוש – דבר שיאפשר הסדר פנימי שיכתיר את המועמד הרצוי וימנע ריב קשה בתוך הליכוד.

הבחירות הפנימיות בליכוד משתקות למעשה את האופוזיציה ולמרות הקילקולים בממשלת רבין אין הליכוד פנוי כרגע לעסוק בהם.

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת ח"כ משה קצב, שהוא גם היו"ר הבלתי רשמי של האופוזיציה, ער לקושי המזמי בתיפקוד הליכוד אך מאמין, כי בעבור "הפריימריס" יעלה בידי הליכוד לעורר את דעת הקהל למחדלי הממשלה הנוכחית.

הצפה: רוחות שמרניות עקשניות על מדים מתקדים עם סוריה, האבטלה בעלייה בירידה ואתם בימים כאלה נתפסים כמשותקים...?

ח"כ משה קצב: התפתחויות בהחלט קשות ביותר וחמורות ביותר, ראש הממשלה מקבל החלטות בלתי חוקיות ומוריע על נכונות לנסיגה ברמת הגולן, בעוד החוק הישראלי חל על רמת הגולן, וזאת בלי להתייעץ עם הכנסת. והרי כל החלטה כזאת (לנסיגה) טעונה שינוי בחקיקה. יצחק רבין מאז נכנס לתפקידו, להוט מדי לעשות ויתורים במישור המדיני והוא עומד לאבד את השליטה על התהליכים והמהלכים המדיניים. כך, שבעוד זמן לא רב הוא לא יוכל למנוע התפתחויות, שאינן רצויות גם לתפיסתו המדינית. לראובנו הרב בקאדנציה הזאת אין לנו רוב חוסם ואין לנו אפשרות לאיים בהקמת ממשלה אלטרנטיבית או להביא להפלתה של הממשלה. זאת, מאחר וש"ס ומר"צ מסתדרות ממנעמי השלטון ואין הן מוכרות להסיק מסקנות מסוגה את ההחלטות המדיניות ואני מקווה שלאחריהן נוסיף מלוכדים. הבחירות הללו הן ציון־דרך בחיי הליכוד והן יקבעו אם הליכוד ממריא הלאה או שהוא עלול להתרסק. הבחירות לראשות הליכוד יייקבעו אם הכישלון של הליכוד בבחירות האחרונות היה אפיזודה או מגמה. מכאן שרוב המאמץ מושקע כרגע פנימה בליכוד. אבל, לא נראה מראש הממשלה גם בעיצומן של הבחירות הפנימיות. עם שובו של ראש הממשלה מחו"ל נעלה ארבע הצעות שכולן מתייחסות לרמת הגולן ונגיש הצעת אי־אמון על כשלון הממשלה בתחום הבטחוני, על הקיפאון המדיני ועל הנעשה במישור הכלכלי, כאשר הממשלה אינה עומדת בהתחייבויותיה.**

הצפה: מתברר, כי רבים שותפקדו למשלחת העבודה מתפקידים חיים לליכוד...

ח"כ קצב: לשיטת הפריימריס יש יתרונות ויש חסרונות. היתרון הגדול הוא שהשיטה הזאת מאפשרת להמוני בוחרים להשפיע על עיצוב דרכה של המפלגה ועל הרכב הנהגתה. החסרונות – זו שיטה שנותנת עדיפות לבעלי יכולת כלכלית. בארה"ב נבחרים המועמדים לסנט ולקונגרס כבר 230 שנה בשיטת הפריימריס, ובארה"ב ישנם עשרות מיליונים שגרים בשכונות עוני ומעולם לא נבחר אף אחד מתוך אזורי מצוקה לגופים הנ"ל. ואני לנו אם בישראל לא יהיה בבית הנבחרים ייצוג של כל חלקי העם.

חסרון נוסף שאני רואה – אין שום ודאות שהמתפקדים אמנם יצביעו ליכוד בבחירות לכנסת. סיפר לי אחד משרי העבודה שבאחד הערים הגדולות במדינה התפקדו 3600 איש ורובם אחרי הפריימריס 2000 מתוכם הודיעו, כי הם מתפטרים. בעיה אחרת – שיטת הבחירות הזאת אינה מאפשרת לקיים דיון ערכי ומהותי בין המתמודדים. התחרות היא על מסגרות בנושאים שטחיים. על האווירה ולא על התוכן. אני מקווה שנמצא דרכים לשפר את ה"פריימריס" ולבטל את החסרונות שאת חלקם מניתי כאן.

הצפה: הקצב בין ביבי נתניהו דוד לוי אינו מוסיף בבוד לליכוד?

ח"כ קצב: אני בהחלט חושש וחרד אפילו, לגבי הצפוי לנו לאחר הבחירות לראשות הליכוד. כולנו חייבים להתלכד מאחורי המועמד שייבחר. כדי שנוכל לשקם את המפלגה. אני רואה את עצמי כמועמד המוערף לראשות הליכוד מבחינת היכולת שלי בעשייה הממלכתית. אני סבור שמבין כל המועמדים, אני היחיד היכול לאחד וללכד וגם לשקם את הליכוד. העובדה שצמחתי מלמטה נותנת לי יתרון כמו גם הזיקה שלי לרת ולמסורת.

הצפה: אתה אישית תכבד את רצון הבוחר יהיה הנבחר אשר יהיה?

ח"כ קצב: אני אכבד את ההחלטות, כיוון שאם ח"ו הליכוד ייכשל הפעם - ממשלות השמאל יכהנו שנים רבות, והן בדרכן מוביל־ות להקמתה של מדינה פלשתינאית בי"ש, דבר שאני רואה בו סכנה לקיומה של המדינה.

הצפה: אתה מאמין באמת בסיכוייך לזכות בראשות הליכוד?

ח"כ קצב: אני חושב שיש בי שילוב של יתרונות שהופכים אותי למועמד המוערף על־פני כל המועמדים האחרים. אינני מוכן להכיר בכך שנחיתות במשאבים כספיים הופכת כל מועמד, בהכרח, למועמד נחות. אני מאמין בדמוקרטיה הישראלית והתגובות בששת כרגע הן מצויינות. אני מעריך שאותם אלה שערכו את הסקרים עד כה (וניבאו נצחון לביבי נתניהו דיירו את קצב במקום הרביעי ש.ש.) יצטרכו לאכול את הכובע שלהם.

הצפה: ואת זה אתה אומר בלפני בגין,נתניהו ולוי המועמדים מולך?

קצב: כן, מול כל המועמדים. התגובות בששת טובות מאוד.

הצפה: ומה יהיה על מאפות התיתימות שגייסי דוד לוי וביבי נתניהו?

קצב: אני אומר לך שהסקרים יוכחו כבלתי נכונים!

הצפה: מדוע לא סייעתם למפד"ל בבחירות לרבנות הראשית?

ח"כ קצב: ביחס למועמד האשכנזי, כיו"ר הסיעה קיבלתי פניות מוחרות מאנשי המפד"ל. לגבי הרב הראשי הספרדי, הרי גם אנשי מפד"ל מובהקים לא נשמעו לבקשת צמרת המפד"ל. הנושא היה מאד מורכב ולכן קיבלנו את המלצתה של ועדה שעסקה בנושא הזה, לתת חופש הצבעה לאנשי הליכוד.

הצפה: העבודה רימזה, כי בבחירות לרשויות המקומיות תגיע להבנה עם הליכוד, בדי למנוע ממפד"ל גם בבחירות המוניציפאליות. אתם בנויים לבריית בזאת?

ח"כ קצב: עבר הזמן שפנחס ספיר יכול היה לאיים על המפד"ל לא ללכת עם הליכוד... הפיצול במחנה הלאומי בבחירות האחרונות הביא לשלטון השמאל. מוטב שהמפד"ל תבנה את דרכה באופן שהשמאל לא יגלה את עיניני המדינה. אם אני אבחר לראשות התנועה, אפעל בתל־אביב, הרב בדצין נשר, מתכוון להתמודד על כהונת הרב הראשי לתל־אביב ואת בירכת מה שברור הוא, שבכל מקום שיהיה בו למפד"ל מועמדים טובים, הם יזכו בתמיכת הציבור ואיש לא יוכל להתערב לטוב או לרע.

המחווה המיוחד של הגרא"מ שך לתלמידו

רק לעיתים רחוקות ניתן לראות את ראש ישיבת פוניבז' הגרא"מ שך שליט"א, עורך חופה וקידושין. מקוריו מתקשים להיזכר, מתי ערך אי־פעם חופה וקידושין מחוץ לבני־ברק. אשר על־כן הופתע הרחוב "הליטאי" כאשר הגא"מ שך נסע במיוחד לירושלים לערוך חופה וקידושין בחתונת בנו של הרב יעקב טולדנו. הרב טולדנו הוא ממייסדי הארגון החדש של ראשי ישיבות ספרדים המזוהים עם הגרא"מ שך וחלוקים על דרכה של ש"ס. הרב יעקב טולדנו הוא ראש ישיבת "חזון ברוך" בירושלים ובצרפת, והוא בנו של רבי רפאל ברוך טולדנו, מי שהיה רבה של מקנס, מרוקו ומנהיגה של יהדות מרוקו התרדית. פעילי הארגון הנ"ל פתחו באחרונה במסע התמנות של מוסדות תורה ספרדיים המבקשים להזדהות עם הגרא"מ שך. צעד זה ננקט, כדי להמחיש לציבור שומרי תורה בני עדות המזרח, כי אל להם להחשש שמא יבולע להם במתן מענקים והקצבות, אם לא יזדהו עם ש"ס. עד כה הביעו 80 מוסדות תורה הסכמתם להיכלל באיגוד מוסדות תורה ספרדים. לאחר שתושלם התארגנות "האיגוד" גם מההיבט המשפטי, הוא יתחיל לגלות עניין בכל מענק שיינתן למוסד ספרדי כלשהו, בלי שניתן במקביל סכום זהה למוסדות "האיגוד".

חיפה לא תעודד משלחות לגרמניה

התחזוקות הימין הקיצוני בגרמניה והתגברות האנטישמיות שם, הזמינו הצעה לסדר היום בעיריית חיפה להשעות, בכיבוי של מחאה, את היחסים עם הערים התאומות בגרמניה. מוצעת העיר חיפה מיתנה ועדה מיוחדת בראשותו של סגן ראש העיר (מפד"ל) משה שטסמן, חוו נתבקשה לגבש המלצות בסוגיית הערים התאומות. בימים אלה אימצה מועצת העיר חיפה את המלצות הוועדה הקובעות, בין היתר, כי העיריה תימנע מעידוד יציאתן של משלחות עירוניות לגרמניה.

אשר לעצם רעיון ההשעייה – סכורה הוועדה "שעל מנת לקיים את הצו של "זכור ואל תשכח את אשר עשה לך" אין להשעות את היחסים עם הערים התאומות אלא להיפך, לשמור על הקשרים אשר באמצעותם נוכל להתריע, להזעיק ולחזק את המגמה החיובית האנושית בגרמניה, על מנת שאלה יתגברו על השנאה והשטנה שבתוך גרמניה". ראשי הערים התאומות בגרמניה יזומנו לחיפה, כדי לשמוע את תחושות הציבור בישראל לנוכח עליית הימין הקיצוני בארצם והתגברות תופעות האנטישמיות.

יו"ר ועדת הכנסת לענייני אנטישמיות, סגן יו"ר הכנסת, ח"כ עובדיה עלי (ליכוד) שוקד בימים אלה על תוכנית פעולה שתכליתה לעודד את דעת הקהל במערב לנוכח עליית הימין בגרמניה. ח"כ עלי מוזמן מהתחזיות לפיהן עליית הימין הקיצוני במדינת הסן מבטא מגמות זהות במדינות אחרות בגרמניה, בשל המיתון המסתמן בכלכלתה של גרמניה.

הדרך לרבנות בת"א עוברת ...בירושלים

רבו של המרכז הקהילתי "אחד שיבת ציון" בתל־אביב, הרב בדצין נשר, מתכוון להתמודד על כהונת הרב הראשי לתל־אביב ואת בירכת הדרך יצא לקבל מפיהם של גדולי התורה בירושלים. כך, למשל, ביקר בביתו של הגרש"ז אוירבך שליט"א וקיבל את ברכתו. איחולי הצלחה קיבל גם מראש ישיבת חברון הגרש"ז ברוידא שליט"א ובאמצעות "שליח" בירכו הגרי"ש אלישיב שליט"א. מסתבר, כי המועמדים האחרים אינם סומנים ידם בצלחת בכל הקשור לגיוס גדולי תורה המצדדים במועמדותם, אך הללו בוחרים בשלב זה לשמור על פרופיל נמוך. ידיעות עקשניות אומרות, כי ראש העיר שלמה להט הבטיח כבר את תמיכתו באחד המועמדים ושאלת המפתח היא האם יצליח לארגן לוחזמנים לבחירת הרב הראשי עוד טרם שיפרוש לעולם העסקים.

קדישאי כותב ספר על בגין

עוזרו הנאמן של מנהיג הליכוד, מנחם בגין ז"ל במשך שנים רבות, יחיאל קדישאי, כותב ספר על מנחם בגין יחד עם העתונאי הסופר שלמה נקדימון. השניים אוספים עתה את חומר הגלם לספר וככל הנראה הוא יראה אור ביום הזכרון השני לפטירתו.

הספר לא יתן את התשובה לשאלת השאלות מדוע בעצם פרש מר בגין מראשות הממשלה ומי היה הגורם לכך.

הערכה היא, כי מר בגין לא סיפר לאיש, כולל גם לא לבנו אהובו, ח"כ בנימין זאב בגין מה היתה סיבת פרישתו. יתן ספק, כי אם מידע כזה היה מצוי בידי מישהו ממקורבי של מר מנחם בגין, הוא לא היה נוצר את לשונו.

דוד מנשה רובין שוב בכותרות

איש העסקים הלונדוני, דוד מנשה רובין, שהתמוטט לפני כשבועיים בקול רעש גדול, ובנפילתו גרר אחריו את עשירי הקהילה החרדית בלונדון, שוב חזר לכותרות, אך הפעם על קירות בתי הכנסת ובתי המדרש בניו־יורק. כזכור, ברח רובין לברזיל תחת השיגתו יד נושיו, אך גם הם לא הצליחו להציל מפיו איפה מונחים המיליונים שלווה מחבריו בלונדון.

עתה מתגורר רובין בבורו־פארק, ניו־יורק ועל המודעות שעל הקיר "בזמן האחרון הפיל שוב בפח יוקשים כמה וכמה אברכים מסכנים בסכום של עשרות מיליוני דולרים". נושיו מספרים כי "עלתה בידו להפיל ברשתו גם רב חשוב אחד מכאן, לשדך את בתו לבן הרב הנ"ל תמורת נדוניה של מיליון דולר מכספי הם התמצית של המסכנים שנעשקו ונגזלו עליידו". נושיו ממשיכים במאמצים לאתר רכוש וכסף של רובין, אך בשלב זה הישגיהם דלים ביותר.

הגביר שגילה סודו לרב

אחד הרבנים הידועים בלונדון פנה באחרונה לאחד מעשירי הקהילה, כדי שיסייע בידו "להציל יהודי חשוב שהגיע ממש עד כדי פת לחם". העשיר הביע נכונות לסייע אבל בתנאי אחד: הוא ביקש לדעת בשביל מי הכסף מיועד. הרב סידע בתוקף לחשוף את השם. שאל הגביר באיזה סכום מדובר כרגע? ותשובת הרב 20 אלף דולר. אמר העשיר אני אתן לך חצי מהסכום הזה, אך אמור לי את שם האיש. הרב מסרב. אתן לך את כל הסכום ממש, אבל אני חייב לדעת את השם מסיבות השמורות עמי. הרב מסרב. הגיב העשיר: אם כך אני לא נותן לך כלום. ענה לו הרב, צר לי מאד, אך את השם לא אגלה וקם לצאת את הבית. שב – אמר לו הגביר – עכשיו שראיתי שאתה שומר סוד בכל מצב ובכל סקרה, אני מוריע לך בזאת, שאתה יכול להוסיף אותי גם כן לרשימה, אין לי פשוט אוכל בבית...

ואמנם כן, עוד "קליינט" נוסף לרב והוא רואג לצרכיו הבסיסים של הגביר בלי שישמו ומצבו חשופים בקהילה. "הושענא ממון ממהמה – הושענא".